

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 8 november 2021

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 53.335/II/PF
YM

Betreft: klacht betreffende uw officiële *Twitter-account*.

Ter zitting van 5 november 2021 onderzocht de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) in haar verenigde afdelingen een klacht betreffende de enkel in het Nederlands opgestelde mededelingen die op uw officiële Twitter-account van Mobiliteit, Openbare Werken en Verkeersveiligheid geplaatst zijn.

De klager is van mening dat er sprake is van een duidelijke schending van de taalwetten en de vaste rechtspraak van de Taalcommissie, volgens welke mededelingen in beide talen moeten worden gedaan, ongeacht het medium.

Daar de brieven van de VCT van 19 juli 2021 en 6 september 2021 onbeantwoord zijn gebleven, is de VCT gerechtigd haar advies te verlenen op basis van gegevens die haar door de klager zijn meegedeeld.

Uit de Twitter-berichten van de klager blijkt dat het gaat om teksten die door de minister of haar medewerkers worden gepubliceerd, als ook om *retweets* die verwijzen naar teksten van andere overheidsdiensten of kranten.

*
* *

De mededelingen die op de officiële Twitter-account van een minister door deze laatste of door zijn medewerkers geplaatst worden, zijn berichten en mededelingen overeenkomstig de vaste rechtspraak van de VCT.

Het kabinet van een minister van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is een dienst van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering die onderworpen is aan artikel 32 van de wet van 16 juni 1989 houdende diverse institutionele hervormingen (W. Brussel I.H.).

Artikel 32, § 1, derde lid W. Brussel I.H. stelt dat hoofdstuk V, afdeling 1 van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT) van toepassing is op bovenvermelde diensten met uitzondering van de bepalingen met betrekking tot het gebruik van het Duits.

Overeenkomstig artikel 40, tweede SWT worden de berichten en mededelingen die de centrale diensten rechtstreeks aan het publiek richten in het Nederlands en in het Frans gesteld.

Een dienst van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering zoals het kabinet van een minister van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, moet zijn *tweets* derhalve in zowel het Nederlands als het Frans stellen. De betrokken dienst kan één tweetalige Twitter-account inrichten die alle berichten in beide talen plaatst. Dit kan gebeuren door één tweetalige *tweet* te plaatsen of door op twee afzonderlijke, ééntalige *tweets* op hetzelfde moment te plaatsen.

Er moet rekening gehouden worden met de volgorde van de talen in de *tweet* zodat niet altijd dezelfde taal als eerste wordt geplaatst, dit om te vermijden dat de indruk wordt gewekt dat één taal voorrang krijgt. Hetzelfde principe geldt voor de afzonderlijke *tweets*.

Het is ook toegestaan om twee afzonderlijke Twitter-accounts in te richten, één Nederlandstalig en één Franstalig, op voorwaarde dat de volledige inhoud van de twee accounts dezelfde is en de informatie gelijktijdig wordt geplaatst. De mededelingen en berichten op de sociale media fungeren als een digitale versie van hun normale activiteiten. Deze berichten en mededelingen moeten aldus op dezelfde manier behandeld worden als ware zij een analoge versie.

Het is mogelijk dat de twitteraccount of één van beide Twitter-accounts wordt vermeld of rechtstreeks wordt aangesproken in de tweet van een particulier. In dit geval moeten we spreken van een betrekking met een particulier in de zin van artikel 41 § 1 SWT, er vindt immers een geïndividualiseerd contact plaats. De betrokken dienst richt zich dan tot de particulier in de taal die deze gebruikt heeft in zijn tweet. Het maakt niet uit tot welke van beide accounts de particulier zich richt, aangezien de activiteiten van de dienst op de sociale media moeten worden beschouwd als een digitale versie van hun normale activiteiten. Hoewel het om bovenvermelde overwegingen inzake de berichten en de mededelingen dus is toegestaan om twee afzonderlijke accounts in te richten, mogen deze niet fungeren als ware deze een Nederlandstalig en een Franstalig loket. Een tweet die in het Nederlands is opgesteld maar gericht wordt aan de Franstalige Twitter-account zal dus in het Nederlands beantwoord moeten worden door een van beide accounts van de dienst, en *vice versa*.

De VCT merkt echter op dat de regeling in bovenstaande alinea niet tot gevolg mag hebben dat belangrijke informatie van algemeen belang enkel in één taal beschikbaar wordt gesteld. Met andere woorden, de loutere vermelding van een particulier in een tweet sluit niet uit dat de informatie toch een mededeling betreft in de zin van de SWT, dit om misbruik van vernoemde regeling uit te sluiten.

Het is niet aan de VCT om over de opportuniteit van de communicatie op de sociale media te oordelen, het kan immers dat een dienst niet wenst te reageren op de berichten waarin hij vermeld wordt. Wel herinnert de VCT eraan dat er een consequent beleid gevoerd moet worden om de gelijkheid van het Nederlands en het Frans in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad te waarborgen. Een situatie waarin meestal wordt gereageerd op de *tweets* die in één van beide talen worden gesteld terwijl er zelden wordt gereageerd op de *tweets* die in de andere taal worden gesteld, zou een overtreding van de SWT inhouden.

Het is op Twitter ook mogelijk om berichten te ‘retweeten’, met andere woorden de dienst kan een bericht dat door een derde, een particulier of zelfs een andere administratie werd

geplaatst, ook op zijn eigen account delen zodat dit bericht ook zichtbaar is voor al zijn eigen volgers. De gemeente blijft ook voor deze *retweets* onderworpen aan de SWT.

Overeenkomstig de vaste adviespraktijk van de VCT dienen de plaatselijke diensten (o.a. gemeentebesturen) die in Brussel-Hoofdstad gevestigd zijn alles wat als een “bericht en mededeling aan het publiek” kan worden beschouwd, in beide talen te publiceren. Naar analogie mag dezelfde redenering worden gevolgd voor de diensten van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en derhalve *in casu* voor het kabinet van een minister van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Voor de account(s) van een minister van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betekent dit concreet dat alle *retweets* ook in zowel het Nederlands als het Frans gesteld dienen te worden. Desnoods moet de betrokken dienst de eentalige *tweet* van een derde zelf vertalen naar de andere taal. De dienst kan immers niet een derde, die recht heeft op het vrije taalgebruik, invoeren als verantwoording voor een overtreding van de SWT.

Dit betekent echter niet dat de dienst verplicht is om de volledige inhoud te vertalen, het betreft enkel de tekst van de tweet zelf. Indien er bijvoorbeeld een bijlage wordt gedeeld, moet niet de inhoud van de bijlage zelf worden vertaald, in zoverre echter die bijlage niet afkomstig is van een andere overheid en/of de inhoud ervan het algemeen belang niet aangaat.

De VCT acht derhalve de klacht ontvankelijk en gegrond wat betreft de rechtstreekse publicaties op de officiële Twitter-account van de minister en de niet vertaalde *retweets*.